

# ІСТОРІЯ В ШКОЛІ

№ 4'2007

Науково-методичний журнал.  
Індекс видання 74654.  
Виходить щомісяця.  
Свідोцтво про державну реєстрацію —  
серія КВ №1376.  
Видавництво «Етносфера».  
03035, м. Київ,  
а/с 59, конт. т. (044) 248-52-43.  
E-mail: etnos@voliacable.com

Видавець: *Національний педагогічний університет ім. М. П. Драгоманова*

## Шеф-редактор:

Юрій Войцеховський  
Редакційна колегія:

Анатолій Булда

Едуард Вільчковський

Ніла Волошина

Нестор Гупан

Андрій Гусєв (зам. головного редактора  
зі зв'язків з громадськістю)

Дмитрій Злепко (Мюнхен)

Людмила Калініна

Ігор Коляда

Костянтин Кондратюк

Володимир Комаров

Віктор Король

Фелікс Левітас

Гжегож Мазур (Краків)

Ольга Малій

Петро Панченко

Павло Полянський

Олена Пометун

Олександр Ресніт

Владислав Анджей Серчик (Варшава)

Володимир Сотницько

Геннадій Стрельський

Олександр Сушко

Сергій Тимченко

Сергій Троян

Федір Турченко

Григорій Фрейман

Петро Чернега

Галина Швидько

## Виданню часописа сприяють:

Інститут історії України НАН України,

Інститут педагогіки АПН України,

Київський національний університет

ім. Тараса Шевченка,

Київський міжрегіональний інститут

удосконалення вчителів,

Творча спілка вчителів України,

Міжетнічна педагогічна асоціація України.

© «Історія в школі», 2007

Відповідальні за випуск:

Ю. Войцеховський, А. Гусєв

## Зміст

Університет знань

Володимир ПОЗДНЯКОВ. НООСФЕРНИЙ  
ПРОЕКТ РОЗВИТКУ ЛЮДИНИ

1



Александр МАШКІН. СОРОМ'ЯЗЛИВА  
ЧАРІВНІСТЬ МАЛЬТУЗІАНСТВА

7



Дмитро ДЕСЯТОВ. МИКИТА ХРУЩОВ ЯК  
ГОЛОВНИЙ ПЕРСОНАЖ ПОЛПТИЧНИХ  
АНЕКДОТІВ СВОГО ЧАСУ

12

Дискусійна зала

Сергій ЛИСЕНКО.

АПОКАЛІПСИС РАЙОННОГО МАСШТАБУ АБО ХТО  
І ЯК ПЕРЕТВОРЮЄ ТРИПІЛЛЯ НА «БАТЬКІВЩИНУ СЛОНІВ»

17

Творча майстерня

Володимир КОМАРОВ.

ЗАГАЛЬНА КРИЗА РАДЯНСЬКОЇ СИСТЕМИ

22



26

Ігор КОЛЯДА, Микола ВИГОВСЬКИЙ, Ніна ЗАГРЕБЕЛЬНА.  
РОЛЬ ТА МІСЦЕ ХУДОЖНЬОЇ ЛІТЕРАТУРИ НА УРОКАХ ІСТОРІЇ УКРАЇНИ

Біля класної дошки

Тамара ДОРОШЕНКО. УКРАЇНА В ХІХ—ХХ СТ. Плани-конспекти  
уроків в 5 класі з курсу «Вступ до історії України»

31

Яніна КАМБАЛОВА. НАВЧАЄМОСЯ У ГРІ (нетрадиційні види уроків  
узагальнювального повторення з історії стародавнього світу на  
прикладі теми «Давні слов'яни та їхні сусіди»)

37

Антична зала

Лілія КУЛИКОВА. ДАВНЯ ГРЕЦІЯ: Короткий історичний огляд

40

Комп'ютерний клас

Віталій Дрібниць. ВИКОРИСТАННЯ ВІДЕО ТА МУЛЬТИМЕДІЙНИХ  
МАТЕРІАЛІВ НА УРОКАХ ІСТОРІЇ УКРАЇНИ ТА ВСЕСВІТНЬОЇ  
ІСТОРІЇ У 6—11 КЛАСАХ

42

Етнологічні студії

Олександр НАЙМАН.

ЄВРЕЇ УКРАЇНИ: У СКЛАДІ РОСІЙСЬКОЇ ІМПЕРІЇ

45